

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-636/13 P

Roca Sanitario SA przeciwko Komisji Europejskiej

Odwołanie – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki – Belgijski, niemiecki, francuski, włoski, niderlandzki i austriacki rynek instalacji sanitarnych do łazienek – Koordynacja cen i wymiana szczególnie chronionych informacji handlowych – Wytyczne z 2006 r. w sprawie metody ustalania grzywien – Obowiązek uzasadnienia – Zasada równego traktowania – Proporcjonalność – Wykonywanie nieograniczonego prawa orzekania

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 26 stycznia 2017 r.

- Konkurencja – Grzywny – Kwota – Kontrola sądowa – Nieograniczone prawo orzekania – Kontrola zgodności z prawem – Zakres i ograniczenia*
(art. 261 TFUE, 263 TFUE; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 31)
- Postępowanie sądowe – Podnoszenie nowych zarzutów w toku postępowania – Przesłanki – Rozszerzenie istniejącego zarzutu – Brak rozszerzenia – Niedopuszczalność*
[regulamin postępowania przed Sądem (1991 r.), art. 48 § 2]
- Odwołanie – Właściwość Trybunału – Zakwestionowanie, ze względów słuszności, oceny dokonanej przez Sąd w zakresie kwoty grzywien nałożonych na przedsiębiorstwa, które naruszyły traktatowe reguły konkurencji – Wyłączenie*
(art. 256 TFUE, 261 TFUE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 58 akapit pierwszy; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 31)
- Konkurencja – Grzywny – Kwota – Ustalenie – Ustalenie kwoty podstawowej – Waga naruszenia – Opłata wejściowa – Czynniki, jakie należy uwzględnić – Poszanowanie zasady proporcjonalności*
(art. 101 TFUE; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 2, 3; komunikat Komisji 2006/C 210/02, pkt 21, 23, 25)
- Konkurencja – Grzywny – Kwota – Ustalenie – Kryteria – Waga naruszenia – Elementy oceny*
(art. 101 TFUE; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 3; komunikat Komisji 2006/C 210/02, pkt 19–23, 25)

6. *Konkurencja – Grzywny – Kwota – Ustalenie – Kontrola sądowa – Nieograniczone prawo orzekania sądu Unii – Zakres – Granica – Przestrzeganie zasady równego traktowania – Uwzględnienie różnic i okoliczności swoistych dla zainteresowanych przedsiębiorstw*

(art. 101 TFUE; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 20, 21; rozporządzenie Rady nr 1/2003, art. 23 ust. 3; komunikat Komisji 2006/C 210/02, pkt 13, 19–22, 25, 28, 29)

7. *Odwołanie – Zarzuty – Elementy uzasadnienia wyroku naruszające prawo Unii – Sentencja oparta na innych podstawach prawnych – Oddalenie*

(art. 256 ust. 1 akapit drugi TFUE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 58 akapit pierwszy)

8. *Odwołanie – Zarzuty – Kontrola przez Trybunał oceny okoliczności faktycznych i dowodów – Wykluczenie, z wyjątkiem przypadku ich przeinaczenia*

(art. 256 ust. 1 akapit drugi TFUE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 58 akapit pierwszy)

1. Co się tyczy kontroli sądowej decyzji Komisji nakładających grzywnę za naruszenie reguł konkurencji, do sądu Unii należy przeprowadzenie kontroli legalności, której dokonuje na podstawie dowodów przedstawionych przez stronę skarżącą na poparcie podniesionych zarzutów. W trakcie tej kontroli sąd nie może polegać na zakresie uznania, którym dysponuje Komisja, ani w odniesieniu do wyboru aspektów uwzględnionych w ramach stosowania kryteriów wymienionych w wytycznych, ani w odniesieniu do oceny tych aspektów, aby zrezygnować z przeprowadzenia pogłębionej kontroli faktycznej i prawnej.

Kontroli legalności dopełnia nieograniczone prawo orzekania, które zostało przewidziane w art. 31 rozporządzenia nr 1/2003 zgodnie z art. 261 TFUE. Prawo to, poza zwykłą kontrolą zgodności sankcji z prawem, upoważnia sąd do zastąpienia oceny Komisji własną oceną i w konsekwencji do uchylecia, zmniejszenia lub podwyższenia nałożonej grzywny lub okresowej kary pieniężnej.

Wykonywanie tego nieograniczonego prawa orzekania nie jest natomiast równoznaczne z przeprowadzeniem kontroli z urzędu, a postępowanie przed sądami Unii jest postępowaniem kontradiktoryjnym. Z wyjątkiem bezwzględnych przeszkód procesowych, które sąd ma obowiązek rozpatrzyć z urzędu, takich jak brak uzasadnienia zaskarżonej decyzji, do strony skarżącej należy podniesienie zarzutów dotyczących tej decyzji oraz przedstawienie dowodów wspierających te zarzuty.

(zob. pkt 32–34)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 35–37)

3. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 47)

4. Przy określaniu kwoty grzywien nakładanych z tytułu naruszenie reguł konkurencji trzeba uwzględnić czas trwania naruszenia i wszystkie okoliczności mogące mieć wpływ na ocenę jego wagi. Wśród okoliczności, które mogą wpływać na ocenę wagi naruszeń, znajdują się: zachowanie każdego z przedsiębiorstw, rola odgrywana przez każde z nich w ustanowieniu kartelu, korzyść, którą mogły odnieść z tego kartelu, wielkość przedsiębiorstw i wartość odnośnych towarów, jak również zagrożenie, jakie naruszenia tego rodzaju stanowią dla celów Unii Europejskiej.

Okoliczność, że przedsiębiorstwo nie należało do „rdzenia” kartelu w szczególności z tego względu, że nie uczestniczyło w jego zawiązaniu i utrzymaniu, nie pozwala w żadnym razie na udowodnienie, że Sąd powinien był uznać, iż współczynniki „wagi naruszenia” i „kwoty dodatkowej” w wysokości 15% nie są odpowiednie lub są zbyt wysokie, ponieważ taka wartość wyrażona procentowo była uzasadniona ze względu na sam charakter rozpatrywanego naruszenia, mianowicie z uwagi na koordynowanie podwyżek cen. Takie naruszenie zalicza się bowiem do najpoważniejszych ograniczeń konkurencji w rozumieniu pkt 23 i pkt 25 wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003, a taka stawka 15% odpowiada najniższej stawce w skali grzywien przewidzianej dla takich naruszeń na mocy owych wytycznych.

W konsekwencji Sąd może słusznie uznać, że Komisja nie naruszyła zasady proporcjonalności, gdy ustaliła współczynniki „wagi naruszenia” i „kwoty dodatkowej” na poziomie 15%, bez względu na ograniczony zasięg geograficzny udziału przedsiębiorstwa w omawianym naruszeniu.

(zob. pkt 48, 49, 52–54)

5. Choć w celu dokonania oceny wagi naruszenia przepisów art. 101 TFUE, a następnie ustalenia kwoty grzywiny, która ma zostać nałożona, można uwzględnić między innymi zasięg geograficzny tego naruszenia i liczbę produktów objętych tymże naruszeniem, okoliczność, że naruszenie ma większy zasięg geograficzny i obejmuje większą liczbę produktów w porównaniu z innym naruszeniem, nie może sama w sobie koniecznie oznaczać, że to pierwsze naruszenie, rozpatrywane jako całość, a zwłaszcza w świetle jego charakteru, musi zostać uznane za poważniejsze naruszenie niż to drugie i za uzasadniające tym samym ustalenie współczynników „wagi naruszenia” i „kwoty dodatkowej” wyższych od współczynników przyjętych do obliczenia grzywiny stanowiącej karę za to drugie naruszenie.

(zob. pkt 56)

6. Sąd musi przestrzegać zasady równego traktowania nie tylko w ramach sprawowanej przezeń kontroli zgodności z prawem decyzji Komisji nakładającej grzywiny, lecz również w ramach wykonywania przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania. Wykonywanie tego prawa nie może bowiem prowadzić przy określaniu wysokości nałożonych grzywien do dyskryminacji między przedsiębiorstwami, które uczestniczyły w porozumieniu lub w uzgodnionej praktyce, sprzecznych z art. 101 ust. 1 TFUE.

Uwzględnienie, w celu oceny wagi naruszenia, różnic między przedsiębiorstwami uczestniczącymi w tym samym kartelu, w szczególności w świetle zasięgu geograficznego udziału każdego z nich, niekoniecznie musi nastąpić w chwili ustalenia współczynników „wagi naruszenia” i „kwoty dodatkowej”, lecz może mieć miejsce na innym etapie obliczania grzywiny, na przykład w chwili dostosowania kwoty podstawowej grzywiny w zależności od okoliczności łagodzących i obciążających na podstawie pkt 28 i 29 wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1/2003. Takie różnice mogą ujawnić się też w kontekście wartości sprzedaży przyjętej celem obliczenia kwoty podstawowej grzywiny, w zakresie w jakim wartość ta odzwierciedla w stosunku do każdego uczestniczącego przedsiębiorstwa znaczenie jego udziału w omawianym naruszeniu zgodnie z pkt 13 wytycznych z 2006 r., który pozwala przyjąć za punkt wyjścia przy obliczaniu grzywien kwotę, która odzwierciedla gospodarcze znaczenie naruszenia oraz stopień zaangażowania uczestniczącego w nim przedsiębiorstwa.

(zob. pkt 58–60)

7. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 62, 63)

8. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 69)